

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไพนบก
เรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๖

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลไพนบก
อำเภอไพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการ

กำหนดมาตรการในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนจากการเลี้ยงและปล่อยสัตว์

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น และป้องกันอันตรายและเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการกำหนดให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของพื้นที่หรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขตอำนาจนั้น เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์

เนื่องจากปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบกยังไม่ได้ตราข้อบัญญัติดังกล่าวออกมาใช้บังคับ ประกอบกับภายในเขตท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพนบกได้มีปัญหาเรื่องการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ภายในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลโพนบกโดยได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก และนายอำเภอโพนสวรรค์ จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้ เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.....”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบกตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนบกในส่วนที่ได้ตราแล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อบัญญัตินี้

“ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“สัตว์แพทย์” หมายความว่า สัตวแพทย์ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในส่วนราชการของรัฐ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่สัตวแพทย์ในราชการส่วนท้องถิ่น

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์หรือมีสัตว์เลี้ยงไว้ในครอบครองและดูแล เอาใจใส่ บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิน

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือที่เลี้ยงสัตว์อื่นที่มี การควบคุมของเจ้าของสัตว์ไม่ว่าจะมีขอบรั้วหรือไม่

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ในพื้นที่จึงให้ เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบกเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังต่อไปนี้

(๑) สุนัข

(๒) แมว

(๓) โค

(๔) กระบือ

(๕) สุกร

- (๖) ไก่
- (๗) เป็ด
- (๘) สัตว์อื่น ๆ

(๙) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดประเภทและชนิดสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติม ทั้งนี้ โดยอาจควบคุมการเลี้ยงสัตว์เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่งหรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดตำบลหนึ่ง

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในองค์การบริหารส่วนตำบลใดตำบลหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุม ตามข้อ ๕ โดยให้มีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์เลี้ยง
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์

ข้อ ๗ เนื่องจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้วเจ้าของสัตว์ที่มีสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิด ของสัตว์ โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่าง และการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการน้ำ และบำบัดของเสียที่เกิดขึ้นอย่างถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอให้ถูกสุขลักษณะไม่ปล่อยให้เป็นที่ สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลงเจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น ควัน และไม่ให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนไม่ปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยง โดยปราศจากการควบคุม หากประสงค์จะไปเลี้ยงในสถานที่อื่นต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของสถานที่ และต้องควบคุมดูแล กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๖) ไม่เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

(๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือรำคาญแก่ผู้อื่นไม่ก่อให้เกิดมลพิษ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลใดตำบลหนึ่ง

ข้อ ๘ กรณีการเลี้ยงสัตว์ซึ่งดำเนินการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยง หรือเลี้ยงสัตว์ เป็นจำนวนมาก เจ้าของสัตว์ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๗ อย่างเคร่งครัดเพื่อการดูแล สภาพหรือสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกัน อันตรายจากเชื้อโรคหรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

(๑) การดูแลสุขภาพและสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงสัตว์ต้องทำารระบายน้ำรับน้ำ โสโครกไปให้พ้นจากที่นั้นโดยสะดวกและเหมาะสม

(๒) การระบายน้ำเสียต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้แหล่งน้ำสาธารณะ

(๓) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่ทำให้เกิด กลิ่นเหม็นจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียง

(๔) ต้องทำความสะอาดกวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในภาวะอันดีเสมอ

(๕) ต้องรักษาสถานที่อย่าให้เป็นที่เพาะพันธุ์แมลงวัน แมลงสาบ ยุง หรือสัตว์ นำโรคอื่น ๆ และต้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ

(๖) ต้องมีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะจำนวนเพียงพอ

ข้อ ๙ หลังจากที่ยื่นขออนุญาตนี้มีผลบังคับใช้ ผู้ใดประสงค์จะเลี้ยงสัตว์ตามข้อ ๘ ต้องได้รับความยินยอมจากการประชุมประชาคมหมู่บ้านและได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น การอนุญาต ตามวรรคหนึ่งนั้นต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าสถานที่เลี้ยงสัตว์นั้นเป็นบริเวณที่โปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก มีต้นไม้ให้ร่มเงาพอสมควร ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่ของราชการอื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชน โดยต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวและแหล่งน้ำสาธารณะในระยะ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์น้อยกว่า ๕๐ ตัว ต้องมีระยะห่างในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง

(๒) สำหรับสถานประกอบการกิจการเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่ ๕๐ - ๕๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่าง ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร

(๓) สำหรับสถานประกอบการกิจการเลี้ยงสัตว์กว่า ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร

(๔) สำหรับสถานประกอบการกิจการเลี้ยงสัตว์กว่า ๑,๐๐๐ ตัวขึ้นไป ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๒ กิโลเมตร

ผู้ขออนุญาตดังกล่าวให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนด พร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้อย่างละ ๑ ชุด

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(๒) สำเนาทะเบียนบ้าน

(๓) หนังสือแสดงความเป็นเจ้าของที่ดิน

(๔) เอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรเรียกเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา

การพิจารณา

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของ บุคคลทั่วไปให้เจ้าของสัตว์ แยก กักกันสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ รวมถึงต้องแจ้งให้สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการทราบและต้อง ปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือห้ามเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์ เฉพาะเขตควบคุมการปล่อยสัตว์ เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือเต็มพื้นที่องค์การ บริหารส่วนตำบล โพนบกยกเว้นการปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ ๑๒ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์และสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนมิให้ก่อเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ ๑๓ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้และถ้าเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไขหรือถ้าการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์นั้น จะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่น

จะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันทีเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะเป็น ที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้กำหนด ระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควร

ข้อ ๑๔ กรณีการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ของเอกชนหรือทางสาธารณะก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อน รำคาญต่อผู้อื่นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครอง สถานที่เลี้ยงสัตว์ ระวังเหตุรำคาญภายในเวลาอันควรและถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับ เหตุรำคาญนั้นหรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้ระบไว้ ในคำสั่งนั้น

ข้อ ๑๕ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และข้อบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจง เป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ หรือควบคุมเพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้หรือตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือหรือหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น

(๓) แนะนำให้เจ้าของสัตว์ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติหรือตามพระราชบัญญัติ ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง การแจ้งหรือตามข้อบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(๕) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใด ๆ ที่สงสัยว่าไม่ถูกสุขลักษณะ หรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใด ๆ เป็นปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่าง ในการตรวจสอบได้โดยไม่ต้องใช้ราคาให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก ในเรื่องใด เรื่องหนึ่งหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๑๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจปรับได้ ตามอัตราที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องไม่เกินค่าปรับตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐.-บาท ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗)

ข้อ ๑๗ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลโพนบกมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ และให้มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายวาสนา ตะวะนะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนบก

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายวชิระ โชติรสเศรษฐ์)

นายอำเภอโพนสวรรค์